

Alva kämpade mot kärnvapen

Berättelse

Alva Myrdal föddes 1902 i Uppsala. När hon var ung tyckte många att flickor inte behövde studera. Men Alva ville lära sig mycket. Hon läste böcker i smyg, eftersom hon ville gå i skolan. Till slut tog hon studenten år 1922.

År 1924 gifte hon sig med ekonomen Gunnar Myrdal. De fick tre barn. Tillsammans skrev de en bok om varför så få barn föddes i Sverige. I boken sa de att samhället skulle hjälpa familjer med bostäder och stöd. Många av deras idéer användes senare i Sverige.

Efter andra världskriget reste Alva ut i världen. Hon arbetade för FN och för UNESCO med sociala frågor. Sedan blev hon Sveriges ambassadör i Indien. Det var ovanligt, eftersom få kvinnor fick sådana jobb på den tiden.

Alva blev mest känd för sitt arbete mot kärnvapen. Hon var rädd att vapnen skulle förstöra världen. När hon valdes in i riksdagen ledde hon Sveriges grupp på en stor konferens i Genève. Där talade hon i många år för fred och färre vapen. Hon blev också minister.

År 1982 fick Alva Myrdal Nobels fredspris tillsammans med Alfonso García Robles från Mexiko. Då var hon 80 år gammal. De stora länderna lyssnade inte alltid, men hon gav aldrig upp.

Alva Myrdal dog 1986. Många minns henne som en stark kvinna som kämpade för freden.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
i smyg	utan att någon ser
ta studenten	gå klart den högsta skolan
ekonom	en person som arbetar med pengar
samhälle	alla människor som bor och arbetar i ett land
bostad	ett ställe där man bor, till exempel en lägenhet
ambassadör	en person som representerar sitt land i ett annat land
kärnvapen	mycket farliga vapen som kan förstöra stora områden
konferens	ett stort möte där många personer träffas
minister	en politiker som leder en del av regeringen
fredspris	ett pris till någon som arbetar för fred

Läsförståelsefrågor

1. Varför läste Alva böcker i smyg?
 1. Hon ville lära sig och gå i skolan.
 2. Hon ville inte väcka sina syskon.
 3. Hon gillade inte att läsa högt.
2. Vad gjorde Alva och Gunnar tillsammans?
 1. De öppnade en skola.
 2. De skrev en bok om barn och familjer.
 3. De reste till Indien som turister.
3. Vilket jobb hade Alva i Indien?
 1. Hon var lärare.
 2. Hon var ambassadör.
 3. Hon var minister.
4. Vad blev Alva mest känd för?
 1. Sitt arbete mot kärnvapen.
 2. Sina böcker för barn.
 3. Sitt arbete som lärare.
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Alva fick Nobels fredspris ensam.
 2. Alva talade i många år för fred i Genève.
 3. Alva och Gunnar hade tre barn.
6. Hur gammal var Alva när hon fick fredspriset?
7. Vad var Alva rädd för när det gällde kärnvapen?
8. I texten står det att hon "aldrig gav upp". Vad tror du att det betyder? Förklara med egna ord.

Facit

1. Hon ville lära sig och gå i skolan.
1. De skrev en bok om barn och familjer.
1. Hon var ambassadör.
1. Sitt arbete mot kärnvapen.
1. nej — b) ja — c) ja.
- Hon var 80 år gammal.
- Exempel på svar: Hon var rädd att kärnvapnen skulle förstöra världen.
- Exempel på svar: Det betyder att hon fortsatte att kämpa även när det var svårt och de stora länderna inte lyssnade.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten passar för samtal om jämställdhet och fred. Tema: att kämpa för det man tror på. Den öppna inferensfrågan (8) tränar att tolka uttryck.

Diskussionsfrågor

- Alva kämpade för att få studera. Varför är skola och utbildning viktigt?
- Tror du att en person kan förändra världen? Berätta varför.
- Vad kan man göra för att världen ska bli mer fredlig?
- **Skriv (3–4 meningar):** Skriv om en person som du tycker är modig. Vad har personen gjort?

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Alva Myrdal — https://en.wikipedia.org/wiki/Alva_Myrdal
- Svenskt kvinnobiografiskt lexikon (SKBL): Alva Myrdal — <https://skbl.se/sv/artikel/AlvaMyrdal>
- NobelPrize.org: Alva Myrdal, Biographical — <https://www.nobelprize.org/prizes/peace/1982/myrdal/biographical/>
- Encyclopaedia Britannica: Alva Reimer Myrdal — <https://www.britannica.com/biography/Alva-Reimer-Myrdal>
- Svenskt biografiskt lexikon: Alva Myrdal — <https://sok.riksarkivet.se/sbl/Presentation.aspx?id=8622>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Alva Myrdal föddes 31 januari 1902 i Uppsala och dog 1 februari 1986 i Stockholm. Hon gifte sig 1924 med ekonomen Gunnar Myrdal och de fick tre barn (Jan, Sissela och Kaj). Tillsammans skrev de "Kris i befolkningsfrågan" (1934). Hon arbetade för FN (1949-1950) och UNESCO (1951-1955), var Sveriges ambassadör i Indien (1955/56-1961), valdes in i riksdagen 1962 och ledde Sveriges delegation vid nedrustningskonferensen i Genève. Hon var nedrustnings- och kyrkominister (cirka 1966/67-1973). År 1982 fick hon Nobels fredspris tillsammans med mexikanen Alfonso García Robles för arbetet för nedrustning. Osäkerhet: exakta start- och slutår för enskilda ministerposter och ambassadörstid varierar något mellan källor; texterna anger därför perioder ungefärligt. Bild: Porträtt från 1966 (ANEFO), CC BY-SA 3.0 NL, via Wikimedia Commons.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.